Datum	Naam document	Toelichting
28-3-2022	100945a_n.pdf	Aanbieding Ministerraad, toelichting op wetsvoorstel.
30-3-2022	109761p_n.pdf	Geen nadere toelichting noodzakelijk.

Ministerie van Financiën

TER BESLISSING
Aan
de minister

Directie Financiële Markten

Persoonsgegevens

nota

Nader rapport spoedwet trustkantoren

Datum
11 april 2022

Notanummer
2022-0000119525

Bijlagen
1. Nader rapport
2. Wetsvoorstel
3. Memorie van toelichting
4. Openbaar te maken nota's
5. Uitvoeringstoets DNB

Aanleiding

De Raad van State heeft een positief advies met een aantal opmerkingen (dictum b) uitgebracht over de spoedwet trustkantoren. In bijgevoegd nader rapport wordt ingegaan op het advies van de Raad.

Beslispunten

- Indien u zich kunt vinden in het nader rapport, het aangepaste wetsvoorstel (bijlage 2) en de aangepaste memorie van toelichting, graag uw instemming met indiening van het wetsvoorstel bij de Tweede Kamer. U wordt verzocht daartoe de volgende stukken te ondertekenen:
  - het nader rapport aan de Koning (bijlage 1);
  - de memorie van toelichting bij het wetsvoorstel (bijlage 3).
- Graag tevens uw akkoord met de openbaarmaking van bijgevoegde eerdere nota's (bijlage 4) en de nu voorliggende nota, conform de beleidslijn Actieve openbaarmaking nota's. Omlijnde delen worden voorafgaand aan openbaarmaking onzichtbaar gemaakt.

Kern

- De Raad van State heeft zijn twijfels uitgesproken over het voornemen om in één wetsvoorstel naast de spoedmaatregel ook niet-spoedeisende maatregelen op te nemen voor parlementaire behandeling. In reactie daarop is het wetsvoorstel gesplitst in twee delen. Het bijgevoegde voorstel bevat enkel de spoedmaatregel, waarmee het verlenen van trustdiensten aan cliënten woonachtig of gevestigd in Rusland en Wit-Rusland wordt verboden.
- De overige maatregelen – verbod aanbieden van doorstroomvennootschappen en trustdienstverlening met betrokkenheid van landen met een hoog risico op witwassen of belastingontwijking – worden op korte termijn met een afzonderlijk wetsvoorstel bij de Tweede Kamer ingediend. Dat wetsvoorstel moeten we nu gaan maken. Om de snelheid te houden in het spoedwetsvoorstel, willen we daar niet op wachten en adviseren we u het spoedwetsvoorstel nu al in te dienen.
- Daarnaast is naar aanleiding van het advies van de Raad van State een uitzondering gemaakt voor trustdienstverlening aan personen die in Rusland of Wit-Rusland wonen, maar die ook Unieburger zijn. Unieburgers zijn in de Europese sanctiepakketten ook uitgezonderd bij maatregelen.

- DNB heeft een uitvoerings- en handhaafbaarheidstoets uitgevoerd. Het verbod is voor DNB niet eenvoudig handhaafbaar omdat het criterium woonplaats mede naar feitelijke omstandigheden moet worden beoordeeld. Daarnaast verwacht DNB als gevolg van de invoering van het verbod een eenmalige forse capaciteitsbelasting als bij alle trustkantoren het verbod gecontroleerd moet worden en vervolgens een structurele capaciteitsbelasting. Een exacte berekening heeft DNB gezien de snelheid niet kunnen maken. Daar gaan we de komende tijd het gesprek met DNB over aan. De uitkomst kan vervolgens worden betrokken bij de begrotingsoverleggen tussen Financiën en DNB. De toets van DNB wordt meegestuurd aan de Tweede Kamer, waarbij persoonsgegevens voorafgaand aan indiening onleesbaar worden gemaakt.
- In de openbaar te maken nota's (bijlage 4) zijn de persoonsgegevens van betrokkenen gelakt, alsmede een zin over lopende onderhandelingen.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden
Niet van toepassing.

Ministerie van Financiën

GRAAG UITERLIJK MORGENOCHTEND 30/3 RETOUR IVM AANBIEDING AANVULLENDE MR AGENDA TER BESLISSING
Aan
de minister

Directie Financiële Markten

Persoonsgegevens

nota

Aanbieding MR spoedwet trustkantoren

Datum
28 maart 2022

Notanummer
2022-0000100945

Bijlagen
1. MR-formulier
2. Wetsvoorstel
3. Memorie van toelichting
4. Brief vicepresident RvS

Aanleiding

- U hebt aangegeven de dienstverlening door trustkantoren gericht op Russische geldstromen te willen verbieden. Bij voorkeur zou deze maatregel Europees getroffen worden. Tot dusver was er weinig respons vanuit de Europese Commissie en lidstaten. Lopende onderhandeling Lopende onderhandeling. Omdat onzeker is of er op korte termijn Europese maatregelen komen, leggen wij u de nationale spoedwetgeving voor die is voorbereid.
- Het voorstel voor de spoedwet trustkantoren is nu gereed voor spoedadvisering door de Raad van State en kan geagendeerd worden voor de ministerraad van aanstaande vrijdag 1 april.

Beslispunten

- Indien u zich kunt vinden in het wetsvoorstel, graag uw instemming met aanbieding daarvan aan de ministerraad ten behoeve van spoedadviesaanvraag aan de Raad van State. U kunt daartoe het bijgevoegd MR-formulier ondertekenen (bijlage 1).

Kern

- Het wetsvoorstel (bijlagen 2 en 3) bevat een drietal maatregelen:
  1. een verbod om trustdiensten te verlenen aan personen en bedrijven die gevestigd zijn of een uiteindelijk belanghebbende (ubo) hebben in Rusland of Wit-Rusland;
  2. een verbod om doorstroomvennootschappen aan te bieden; en
  3. een verbod om trustdiensten te verlenen met betrokkenheid van derde-hoogrisicolanden op witwasgebied of non-coöperatieve landen op belastinggebied.
- De tweede en derde maatregel zijn door uw ambtsvoorganger aangekondigd en eerder in de MR behandeld. Omdat zij gericht zijn op het beter beheersen van de integriteitsrisico's van de trustsector, passen ze bij het verbod om trustdiensten te verlenen aan (Wit-)Russische cliënten. Wij stellen daarom voor om deze maatregelen ook in het spoedwetsvoorstel op te nemen.
- De ministerraad moet instemmen met de spoedadviesaanvraag. Daartoe wordt een concept van de aanvraagbrief meegezonden (bijlage 4).

gaat dit verder dan sancties? is dit gegrond

- Spoedadvisering door de Raad van State vergt telefonisch contact tussen u en de vicepresident van de Raad van State. Wij zullen uw secretariaat vragen om dit vast te plannen.

Toelichting

Proces

- Gezien het spoedeisende karakter is het verbod op trustdienstverlening aan Russische en Wit-Russische cliënten niet openbaar geconsulteerd.
- De twee andere verboden zijn wel openbaar geconsulteerd en in 2020 ook voorgelegd aan de Raad van State als onderdeel van het (nog niet ingediende) wetsvoorstel plan van aanpak witwassen. De Raad van State heeft hierover toen geen opmerkingen gemaakt. Omwille van de samenhang is gekozen deze verboden in dit wetsvoorstel onder te brengen en uit het conceptwetsvoorstel plan van aanpak witwassen te halen.
- Het Adviescollege Toetsing Regeldruk (ATR) heeft advies uitgebracht over het voorstel, DNB heeft een uitvoeringstoets gedaan en JenV heeft een wetgevingstoets verricht. De uitkomsten hiervan zijn in het voorstel verwerkt.
- Nadat de Raad van State advies heeft uitgebracht over het wetsvoorstel, zal het wetsvoorstel zo snel mogelijk worden ingediend bij de Tweede Kamer.
- Het verdere proces voor het spoedwetsvoorstel ziet er als volgt uit. Voor de planning zijn we afhankelijk van de snelheid van advisering door de RvS en de behandeling in de Kamers.

1 april	Behandeling MR
	Spoedadvisering Raad van State
	Indiening Tweede Kamer
	Behandeling commissie Tweede Kamer
	Plenaire behandeling Tweede Kamer
	Behandeling commissie Eerste Kamer
	Plenaire behandeling Eerste Kamer
	Ondertekening, publicatie en inwerkingtreding

Vormgeving maatregel (Wit-)Russische cliënten trustkantoren

- De maatregel verbiedt trustdienstverlening aan personen of bedrijven die woonachtig of gevestigd zijn of een uiteindelijk belanghebbende hebben in Rusland of Wit-Rusland.
- Met dit verbod verdwijnen de betrokken rechtspersonen niet direct, maar wordt het hen moeilijker gemaakt om via Nederland te opereren. Zij moeten zelf de administratie en het beheer van de rechtspersoon regelen, of een andere dienstverlener vinden die een deel van de diensten, die niet kwalificeren als trustdiensten, overneemt. Dit laatste zal in de huidige omstandigheden niet eenvoudig zijn, gezien mogelijke risico's op overtreding van de sanctiewetgeving en reputatierisico's.
- Een deel van de Russische geldstromen wordt niet gefaciliteerd door vergunninghoudende trustkantoren. Deze bedrijven organiseren hun vestiging in Nederland volledig zelf, worden ondersteund door andere soorten dienstverleners of door illegale trustkantoren. Het is daarom van belang om aandacht te hebben voor illegale trustdienstverlening. Hier lopen in bredere zin al acties op.

- Voor andere dienstverleners, zoals advocaten, notarissen, belastingadviseurs en accountants ligt het verbieden van dienstverlening niet voor de hand, omdat hun diensten niet altijd verband houden met zakelijke cliënten of omdat er bepaalde publieke belangen bij de dienstverlening zijn betrokken. In de memorie van toelichting is wel aangegeven dat er aandacht is voor naleving van de sanctieregelgeving door deze groepen.

Vormgeving andere maatregelen integriteitsrisico's trustsector

- De andere maatregelen in het wetsvoorstel verbieden trustdienstverlening waaraan bijzonder hoge integriteitsrisico's verbonden zijn. De maatregelen waren eerder opgenomen in het voorstel voor de Wet plan van aanpak witwassen, waarover de Raad van State begin 2021 advies heeft uitgebracht.
- Doorstroomvennootschappen zijn rechtspersonen die behoren tot de groep van het trustkantoor en die gebruikt worden om cliëntgelden, zoals dividenden of royalty's, voor fiscale doeleinden 'doorheen te laten stromen'. Doorstroomvennootschappen dienen vooral fiscale doelen en leiden tot intransparantie. Daarom wordt voorgesteld om het beroeps- of bedrijfsmatig gebruik van doorstroomvennootschappen geheel te verbieden. Eerder is bij motie door de TK opgeroepen om te kijken naar een verbod van deze dienst.
- Daarnaast bevat het voorstel een verbod op trustdienstverlening waarbij derde-hoogrisicolanden of non-coöperatieve landen op belastinggebied zijn betrokken.
- Derde-hoogrisicolanden zijn landen die door de Europese Commissie zijn aangewezen omdat zij een hoger risico op witwassen of terrorismefinanciering kennen (Rusland staat niet op deze lijst). De combinatie van trustdienstverlening met complexe structuren en het vastgestelde hoge witwas- en terrorismefinancieringsrisico in het betrokken land zorgen voor onverantwoord hoge integriteitsrisico's.
- Non-coöperatieve landen op belastinggebied worden door de Raad van de Europese Unie aangewezen. Het betreft landen die intransparant zijn over hun fiscale regels en niet of beperkt informatie uitwisselen. Hier geldt dat de combinatie met trustdienstverlening leidt tot cumulatie van de fiscale integriteitsrisico's.
- Omdat deze maatregelen ook vormen van trustdienstverlening met zeer hoge integriteitsrisico's verbieden, wordt geadviseerd ze in dit wetsvoorstel onder te brengen.

Trustdiensten verleend door trustkantoren

- Nederland is een van de landen met een grote trustkantorensector. Trustkantoren verlenen diensten die vermogende personen of bedrijven helpen hun geldstromen te structureren.
- In het verleden hebben veel internationale bedrijven gekozen voor een bedrijfsstructuur met een Nederlandse vennootschap, vanwege (toenmalige) fiscale mogelijkheden, een grote hoeveelheid belastingverdragen, de internationale oriëntatie en de kennis en expertise in Nederland.
- De opkomst van trustkantoren in Nederland is hieraan gerelateerd. Nederland heeft een grote trustkantorensector, hoewel die door strengere regulering in omvang is afgenomen.
- Een trustkantoor verleent een van de volgende diensten:

1. het verstrekken van een postadres/bezoekadres aan een vennootschap (domicilieverlening) in combinatie met het verrichten van administratieve diensten zoals het verzorgen van de administratie, juridisch advies of het doen van belastingaangifte;
2. het in opdracht optreden als bestuurder voor een vennootschap;
3. het in opdracht verkopen of bemiddelen bij de verkoop van rechtspersonen;
4. het beheren van gelden voor een begunstigde in bijvoorbeeld een Angelsaksische trust;
5. het fungeren als doorstroomvennootschap om middelen via NL van de ene jurisdictie naar een andere te laten gaan.

- Voor het verrichten van deze diensten is een vergunning van De Nederlandsche Bank nodig.
- Diensten 1 en 2 zijn het meest voorkomend. Het gaat dan vaak om brievenbusmaatschappijen die zich om fiscale redenen in Nederland willen vestigen. De brievenbusmaatschappij is een Nederlandse vennootschap die onderdeel is van een grotere internationale bedrijfsstructuur. Het trustkantoor organiseert het beheer en bestuur van de brievenbusmaatschappij.
- In de afgelopen jaren heeft Nederland veel maatregelen genomen tegen belastingontwijking en zijn ook scherpere regels gesteld aan trustkantoren. NL heeft inmiddels een gelijkwaardig fiscaal systeem aan omringende landen en heeft in Europa de strengste wetgeving voor trustdienstverlening. Tegelijkertijd zijn er nog veel brievenbusmaatschappijen in Nederland, zoals ook de Commissie doorstroomvennootschappen recent heeft geconstateerd.
- Onderzoeksbureau SEO doet nu, in opdracht van uw ambtsvoorganger, een onderzoek naar de toekomst van de trustsector in Nederland. De uitkomsten worden deze zomer verwacht. De aanleiding voor dit onderzoek was eerder onderzoek van SEO naar illegale trustdienstverlening waaruit bleek dat er aanwijzingen zijn dat de strengere regulering van trustkantoren heeft geleid tot meer illegale trustdienstverlening. Er zijn ook projecten gestart in toezicht en strafrecht om illegale trustdienstverlening aan te pakken. Het gaat om projecten van het FEC waarin DNB, het OM en de FIOD samenwerken.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden
Niet van toepassing.

Ministerie van Financiën

TER BESLISSING – GRAAG OP VR 1 APRIL RETOUR, STUKKEN WORDEN NA AKKOORD MR VERZONDEN
Aan
de minister

Directie Financiële Markten

Persoonsgegevens

nota

Aanbieding RvS spoedwet trustkantoren

Datum
30 maart 2022

Notanummer
2022-0000109761

Bijlagen
1. Voordracht Koning
2. Wetsvoorstel
3. Memorie van toelichting
4. Brief spoedadviesaanvraag

Aanleiding

Het voorstel voor de spoedwet trustkantoren wordt vrijdag 1 april in de MR besproken. Met het oog op spoedige adviesaanvraag vragen wij u om alvast de stukken te ondertekenen. Deze worden pas verstuurd nadat de MR akkoord is.

Beslispunten

- Wij verzoeken u om alvast de voordracht aan de Koning (bijlage 1), de memorie van toelichting (bijlage 3) en de brief aan de vice-president van de Raad van State met het verzoek om spoedadvies (bijlage 4) te ondertekenen.

Kern

- De spoedwet trustkantoren bevat een verbod om trustdiensten te verlenen aan cliënten in Rusland en Belarus, een verbod om doorstroomvennootschappen aan te bieden en een verbod om trustdiensten te verlenen aan cliënten in landen met een hoog risico op witwassen of belastingontduiking.
- Nadat de Raad van State advies heeft uitgebracht over het voorstel, kan het zo spoedig mogelijk bij de Tweede Kamer worden ingediend.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.